

Metody numeryczne

Mateusz Kwolek

4. Sprowadź macierz z zadania 3 do postaci trójdagonalnej, a następnie znajdź jej wszystkie wartości własne.

3. Dana jest macierz

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} \frac{19}{12} & \frac{13}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{13}{12} & -\frac{17}{12} \\ \frac{13}{12} & \frac{13}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & -\frac{11}{12} & \frac{13}{12} \\ \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & -\frac{1}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} \\ \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & -\frac{1}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} \\ \frac{13}{12} & -\frac{11}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{13}{12} & \frac{13}{12} \\ -\frac{17}{12} & \frac{13}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{13}{12} & \frac{19}{12} \end{bmatrix}. \quad (3)$$

1) Wybór algorytmu

Algorytm Householdera jest powszechnie używany do przekształcenia danej macierzy do postaci trójdagonalnej*. Trójdagonalizacja jest krokiem wstępnym do zastosowania algorytmu QR dzięki, któremu będziemy w stanie znaleźć wartości własne macierzy.

*macierzy, która ma niezerowe elementy tylko na głównej przekątnej oraz na pierwszej przekątnej powyżej i poniżej głównej przekątnej

2) Kod źródłowy

Do stworzenia programu użyłem języka Python ze względu na jego prostotę, bogactwo bibliotek oraz częste zastosowanie do wykonywania obliczeń matematycznych.

```

1  import numpy as np
2  import copy
3  np.set_printoptions(suppress=True, linewidth=1000)
4
5  A = np.array([[19, 13, 10, 10, 13, -17],
6               [13, 13, 10, 10, -11, 13],
7               [10, 10, 10, -2, 10, 10],
8               [10, 10, -2, 10, 10, 10],
9               [13, -11, 10, 10, 13, 13],
10              [-17, 13, 10, 10, 13, 19]]) / 12
11
12 # Trójdagonalizacja macierzy metodą Householdera
13 def householder(A):
14     size = len(A)
15     R = copy.deepcopy(A)
16     for i in range(size - 1):
17         alpha = -np.sign(R[i + 1][i]) * np.linalg.norm(R[i + 1:, i])
18         r = np.sqrt((alpha * alpha - R[i + 1, i] * alpha) / 2)
19         v = np.zeros_like(R[i:, i])
20         v[1] = (R[i + 1, i] - alpha) / (2 * r)
21         v[2:] = (R[i + 2:, i] / (2 * r))
22         P = np.eye(len(v)) - 2 * np.outer(v, v)
23         R[i:, i:] = np.dot(np.dot(P, R[i:, i:]), P)
24     return R
25
26 # Poszukiwanie wartości własnych macierzy trójdagonalnej metodą rozkładu QR
27 def qr_algorithm(T, num_iter=1000, tol=1e-9):
28     n = T.shape[0]
29     A_k = np.copy(T)
30
31     for _ in range(num_iter):
32         Q, R = np.linalg.qr(A_k)
33         A_k = R @ Q
34
35         if np.allclose(A_k - np.diag(np.diag(A_k)), 0, atol=tol):
36             break
37
38     eigenvalues = np.diag(A_k)
39     return eigenvalues
40
41 # Sprowadzenie macierzy A do postaci trójdagonalnej
42 T = householder(A)
43
44 # Znalezienie wszystkich wartości własnych macierzy trójdagonalnej
45 eigenvalues = qr_algorithm(T)
46
47 # Wyświetlenie wyników
48 print("Matrix A:\n", A)
49 print()
50 print("Tridiagonal matrix:\n", T)
51 print()
52 print("Eigenvalues:\n", eigenvalues)

```

3) Wynik

Matrix A:

```
[[ 1.58333333  1.08333333  0.83333333  0.83333333  1.08333333 -1.41666667]
 [ 1.08333333  1.08333333  0.83333333  0.83333333 -0.91666667  1.08333333]
 [ 0.83333333  0.83333333  0.83333333 -0.16666667  0.83333333  0.83333333]
 [ 0.83333333  0.83333333 -0.16666667  0.83333333  0.83333333  0.83333333]
 [ 1.08333333 -0.91666667  0.83333333  0.83333333  1.08333333  1.08333333]
 [-1.41666667  1.08333333  0.83333333  0.83333333  1.08333333  1.58333333]]
```

Tridiagonal matrix:

```
[[ 1.58333333 -2.39646731 -0.          -0.          -0.          0.          ]
 [-2.39646731 -0.01259573  0.93475928 -0.          -0.          -0.          ]
 [-0.          0.93475928  2.36902143 -2.07886321 -0.          -0.          ]
 [-0.          -0.          -2.07886321  0.06024096 -0.          -0.          ]
 [-0.          -0.          -0.          -0.          1.06335437 -0.24359925]
 [ 0.          -0.          -0.          0.          -0.24359925  1.93664563]]
```

Eigenvalues:

```
[ 4.  3. -2.  2. -1.  1.]
```